

شهرت حکیم طبیب و دایه‌های محلی افغانستان

در شهرها یک تعداد اشخاص مجرب اند که معالجه را توسط گیاه‌های طبیعی و اسباب ساده و بسیط می‌نمایند؛ که به نام طبیب و یا به نام حکیم صاحب گفته می‌شوند. طبیبان از سیستم تداوی یونانی قدیم و هندی قدیم کار می‌گیرند. این افراد دارای مشتری و مریضان زیاد اند که ذیلاً رشته وار تشریح می‌گردد.

۱. طبیب: شخص است که معالجه داخله را توسط دوا می‌نماید.

۲. شکسته بندان: معمولاً اشخاص مجرب اند که شکستگی دست و پا را معالجه می‌نمایند.

۳. سلمان. جراحی ختنه سوری را اجرا می‌نمایند.

۴. عطاران: کسان است که عطر و دوا را ساخته و به مردم عرضه می‌کنند.

۵. پנסار. ادویه جات گیاهی را کمی پیشرفته تر بفروش می‌رسانند. ادویه جات آنها توسط شرکت‌های گیاه سازی در بوتلها و قطی ها که دارای مهر و آدرس می باشند.

۶. حمامی: اشخاص مجرب اند که ماساژ می‌نمایند.

۷. دایه خانگی: زنان مجرب اند که در ولادت خانم‌ها را کمک می‌نمایند. این زن‌ها بعضاً گلون بالا کردن و خراسک را با زمچ پخته معالجه می‌نمایند.

۸. دندان ساز: افراد مجرب است که طور میراثی فن دندان سازی را می‌دانند و دندان می‌سازند.

۹. گوش شو: درین اواخر افراد در کنار سرک نشسته توسط پیچکاری بزرک گوش‌ها را شستشو می‌نمایند.

۱۰. جادوگران: کسانی هستند که امراض روانی را تداوی می‌نمایند.

۱۱. ملاهان: ملاهان توسط خواندن آیات قرآن و دعا مریضان را معالجه می‌نمایند.

۱۲. خون گیران: زنان بلوچی اند؛ که معالجه فشار بلند خون و شکر را توسط خون گرفتن می‌نمایند. این زنان توسط خزنده به نام جوک نیز خون مریضان مصاب به شکر و فشار بلند خون را کم می‌نمایند.

۱۳. قداقگران: اشخاص مجرب از یک خانواده است که توسط ماساژ دادن سر و روی و خواندن دعا از داخل بدن مریض چرک چروک را به بیرون می‌کشند. تعداد این افراد به

۲-۳ نفر در تمامی افغانستان می‌رسد. از گوش‌ها و بینی مریضان پس از نیم ساعت ماساژ و خواندن دعا مخصوص چرک‌ها استوانه شکل (کرم مانند) به بیرون می‌ریزد. طول این لوله‌ها به اندازه یک سانتی بوده حدود ۵-۱۰ لوله از هر سوراخ گوش و بینی به بیرون می‌ریزد؛ که عجیب‌ترین تدوای در شمال افغانستان می‌باشد.

۱۴. تعویض نویسان و دفع جن شیطان طلسم پری و سحر: کسانی هستند که دفع امراض روانی را بنام جن و شیطان و سحر می‌نمایند.

۱۵. دلاک: کسانی هستند که در خانه‌ها بخصوص در قریه جات ریش تراشی موی‌گیری سنت کردن بخصوص نمودن ماساژ بدن و قلنج‌گیری می‌نمایند.

۱۶. مارگیران: دفع زهر مار گزدم غندل و زنبور را می‌نمایند.

۱۷. حکیم کسی است که دارای حکمت بوده مردم را راهنمایی درست نمایند. حکیم یعنی صاحب حکمت، علم خوب و عمل صالح، نفس عمل، معرفت حقایق اشیاء انجام کار محمود باشد.

در افغانستان دکتور گیاهی یا طبیب را گویند بعضی امراض بخصوص را نیز تدوای می‌نمایند. حکمیان در دوا سازی محلی صاحب شهرت بودند. حکمای هفتگانه در یونان عبارتند از: تالس، پیتاکوس، بیاس، سولون، کلئوبولوس، میزون و شیلون.

۱۸. مسیحه سرای و ساندی گویان: کسان هستند که بواسطه گریه غم‌های مرده داران و غم گساران را از بدنشان دور می‌کنند. که نوع از تسکین اعصاب اند.

۱۹. بی بی درمانگر یا مصالحه گر: زنان هوشیار زرنگ پیر و با تجربه است که در خانه زنان علاقمند رفته زنان مخصوص را مشوره جایز می‌دهند. هکذا در تدوای اطفال و امراض اطفال و طرق تدوای آن شهرت دارند. از زنان مشهور افغان ادی امین جان نی نی عباس بوبو گل و مادر قندک می‌باشد. این زنان در پهلو دیگر دواها برای اطفال بی خواب تریاک می‌فروشد. این زنان در ازدواج و یافتن زن برای جوانان نیز شهرت دارند.

موخذ

۱. صحت و درمان و آموزش پزشکی در افغانستان نوشته بنده در ویکی پدیا فارسی

۲. انواع گیاه طبی در صفحه فیس بوک طبیب حکمت مطهری

<https://www.facebook.com/p/%D8%B7%D8%A8%DB%8C%D8%A8-%D8%AD%DA%A9%D9%85%D8%AA-%D9%85%D8%B7%D9%87%D8%B1%DB%8C-100057081206542/>

۳. گسرش طب سنتی بی بی سی

https://www.bbc.com/persian/afghanistan/2013/01/130128_142_vid_greek_med

۴. زنی که طبابت یونانی را از پدرش به ارث برد

<https://swn.af/archive/%D8%B2%D9%86%DB%8C-%DA%A9%D9%87-%D8%B7%D8%A8%D8%A7%D8%A8%D8%AA-%DB%8C%D9%88%D9%86%D8%A7%D9%86%DB%8C-%D8%B1%D8%A7-%D8%A7%D8%B2-%D9%BE%D8%AF%D8%B1%D8%B4-%D8%A8%D9%87-%D8%A7%D8%B1%D8%AB-%D8%A8%D8%B1/>

